

สรุปข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร

กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

โทร.02-579-5519 mail : agritech.pr@gmail.com

สรุปข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔

ส่วนกลาง		
ประเด็น	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
แอป i-Palm	๑.เกษตรกรฯ หนุนเกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมันให้ได้มาตรฐานสากล ด้วยแอปพลิเคชัน i-Palm	Thailand Plus
เกษตรผสมผสาน	๒.เกษตรกรนราธิวาสคว่ำรางวัลที่ ๑ ต้นแบบเกษตรผสมผสาน ปี ๒๕๖๔	สำนักข่าวกรม ประชาสัมพันธ์
ส่วนภูมิภาค		
ประเด็น	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
ศัตรูพืช	๓.กลุ่มผลิตผักอินทรีย์นิคมเศรษฐกิจพอเพียง วังน้ำเขียว ใช้แปลงพยากรณ์จัดการศัตรูพืชได้อยู่หมัด	เทคโนโลยีชาวบ้าน

เกษตรกรฯ หนุนเกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมันให้ได้มาตรฐานสากล ด้วยแอปพลิเคชัน
i-Palm

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า ปาล์มน้ำมัน เป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย ที่ผ่านมา กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม น้ำมันพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้ตามมาตรฐาน RSPO มาอย่างต่อเนื่อง และเพื่อเป็นการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันแบบยั่งยืน กรมส่งเสริมการเกษตร จึงร่วมมือกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ประจำประเทศไทย และกรมวิชาการเกษตร จัดทำโครงการการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Sustainable and Climate – friendly Palm Oil Production and Procurement in Thailand) ในพื้นที่นำร่อง ๓ จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยทางโครงการฯ ได้จัดทำระบบฐานข้อมูลการผลิตปาล์มน้ำมันในรูปแบบดิจิทัล หรือแอปพลิเคชัน i – Palm เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันได้มีพื้นที่จัดเก็บข้อมูลสวนปาล์มน้ำมันของตนเองบนโทรศัพท์แบบสมาร์ทโฟนได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวอีกว่า สำหรับแอปพลิเคชัน i-Palm เป็นแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นเพื่อช่วยเกษตรกรในการบันทึกข้อมูลการเพาะปลูกอย่างเป็นระบบ ช่วยให้เกษตรกรทราบถึงประสิทธิภาพผลผลิตของตนเอง และสามารถนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาการปลูกปาล์มตามหลักการปฏิบัติของมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนหรือ RSPO ซึ่งเป็นการยกระดับการจัดการและแนวทางการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร

นอกจากนี้ฐานข้อมูลที่ได้รับการจัดเก็บของเกษตรกรจะยังช่วยเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรรายย่อยเข้าถึงตลาดโลกได้ เนื่องจากการปรับเปลี่ยนวิธีการในการปลูกปาล์มน้ำมันตามแนวปฏิบัติด้วยวิธีที่ยั่งยืนและเป็นไปตามมาตรฐานสากลจะเป็นสร้างการยอมรับต่อผู้บริโภคในระดับสากล ซึ่งพบว่าประเทศในฝั่งยุโรป

และสหรัฐอเมริกา มีผู้บริโภคจำนวนมากปฏิเสธการสนับสนุนหรือเลือกซื้อผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่มีที่มา
จากแหล่งที่ใช้วิธีการปลูกแบบเดิมๆ ที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืนซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ
ระบบนิเวศป่าและความหลากหลายทางชีวภาพได้

ทั้งนี้ แอปพลิเคชัน i-Palm มีคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้จัดการกลุ่มหรือเกษตรกรรายย่อยในการ
เตรียมความพร้อมการตรวจประเมิน เพื่อขอรับการรับรองมาตรฐาน RSPO มีการออกแบบให้สามารถ
ป้อนข้อมูลการเพาะปลูกได้ง่าย และจะแสดงผลข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่เกษตรกรอัตโนมัติ เช่น ข้อมูล
พื้นฐานแปลง ผลผลิตและช่องทางจำหน่าย วิธีการสังเกตอาการของต้นปาล์มเมื่อขาดธาตุอาหาร และการ
ใช้ปุ๋ย การคำนวณค่าจ้างและต้นทุนเพื่อผลกำไรสูงสุด การใช้สารกำจัดศัตรูพืช การลดก๊าซเรือนกระจก
รวมถึงมีจะกู่ด้านการปลูกปาล์มน้ำมันคอยตอบคำถาม และจะมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์
ต่างๆ เกี่ยวกับปาล์มน้ำมันให้เกษตรกรทราบอย่างสม่ำเสมออีกด้วย โดยขณะนี้แอปพลิเคชัน i-Palm
พร้อมให้ดาวน์โหลดไปใช้งานในระบบ Android ได้แล้ว กรมส่งเสริมการเกษตรจึงขอเชิญชวนพี่น้อง
เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ดาวน์โหลดไปใช้ เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยในการพัฒนาคุณภาพผลผลิตปาล์ม
น้ำมันของท่านต่อไป

เกษตรกรนราธิวาสคว่ำรางวัลที่ 1 ต้นแบบเกษตรกรผสมผสาน ปี 2564

นายอารส หะมะ เกษตรกรบ้านกูแบบาเตาะ ตำบลลุโละบายะ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส เดิมทีเปิดร้านขายของชำในที่ดินของคนอื่น มีรายได้พออยู่พอกิน แต่รู้สึกถึงความไม่มั่นคงและไม่ยั่งยืน จึงพยายามอดออมเก็บรวบรวมเงินซื้อที่ดินได้ 3 ไร่ 2 งาน เริ่มต้นประกอบอาชีพเกษตรด้วยการทำนา เมื่อปี 2558

ต่อมาในปี 2560 ได้ปรับเปลี่ยนพื้นที่มาทำการเกษตรผสมผสาน เพราะเล็งเห็นว่าการทำการเกษตรเชิงเดี่ยวมีความเสี่ยง แต่การทำเกษตรผสมผสาน จะช่วยให้มีอาหารไว้บริโภคได้ตลอดปี สามารถลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและสร้างรายได้อย่างต่อเนื่องทั้งรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และรายปี จึงได้ดำเนินการอย่างจริงจัง โดยเข้าไปปรึกษากับสำนักงานเกษตรอำเภอยี่งอ ขอคำแนะนำในการจัดการพื้นที่ การวางแผนการผลิตและการตลาดอย่างเป็นระบบ ต่อมาปี 2562 ได้รับคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรต้นแบบเกษตรผสมผสานของอำเภอยี่งอ เพราะเป็นผู้ที่มีความมานะ มุ่งมั่น ตั้งใจ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค พยายามลองผิด ลองถูก จนประสบความสำเร็จเป็นที่รู้จักและยอมรับของเกษตรกรทั่วไป พร้อมทั้งจะแสวงหาความรู้ใหม่ๆ มาปรับใช้อยู่เสมอ และแบ่งปันความรู้ที่มีให้กับเพื่อนบ้าน

ตลอดจน เกษตรกรทั้งใกล้และไกลที่สนใจ และเป็นแบบอย่างที่ดี มีองค์ความรู้เด่นในเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” สามารถถ่ายทอดความรู้ทุกองค์ความรู้ ที่ทำออกมาได้อย่างสอดคล้องและเกื้อกูลกัน ทุกๆ กิจกรรมอย่างเข้าใจง่าย และเป็นผู้มีจิตสาธารณะ อุทิศตนเพื่อชุมชน อีกทั้งยังให้ความร่วมมือกับ ทุกๆ หน่วยงานมาโดยตลอด กิจกรรมหลากหลายทั้งด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ เช่น การทำนา การปลูก ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก การเลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ แพะ โค ทำปุ๋ยหมักใช้เอง ปลูกหญ้าแฝกปรับปรุงบำรุงดิน เน้นทำการเกษตรแบบอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

นอกจากนี้ ได้นำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต เช่น การติดตั้งระบบน้ำในแปลง เพื่อ ประหยัดน้ำและแรงงาน พืชเจริญเติบโตดีได้รับน้ำในปริมาณที่เหมาะสม มีการจัดการศัตรูพืชโดยใช้ภูมิ ปัญญา การใช้สมุนไพรหมักเพื่อดักจับแมลงวันทอง และผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาควบคุมโรคพืช และเพิ่ม การเจริญเติบโตของพืช ตลอดจนการนำแหนแดง มาผลิตเป็นปุ๋ย และผสมเป็นอาหารสัตว์ ซึ่งเป็นแหล่ง โปรตีน ไขมัน เซลลูโลส และแร่ธาตุต่างๆ สำหรับเลี้ยงสัตว์ได้เป็นอย่างดี

นายสุพิท จิตรภักดี ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 5 จังหวัดสงขลา กล่าวว่ กรมส่งเสริมการเกษตรมีการดำเนินโครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กิจกรรมส่งเสริมการทำการเกษตรแบบผสมผสานเพื่อความมั่นคงทางอาหาร มาตั้งแต่ปี 2560 โดยมี เป้าหมายเกษตรกรต้นแบบเกษตรผสมผสาน ในพื้นที่ 4 จังหวัด จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และ สงขลา (อำเภอจะนะ เทพา นาทวี สะบ้าย้อย) โดยได้คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบเข้าร่วมโครงการตามตำบล เป้าหมายที่ สอบต. กำหนด คือ 37 อำเภอ ในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และ 4 อำเภอของจังหวัด สงขลา (อำเภอจะนะ เทพา นาทวี และสะบ้าย้อย) ตำบลละ 1 คน รวมขณะนี้ถึงปี 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 185 ราย เพื่อเป็นเกษตรกรต้นแบบในการขับเคลื่อนเกษตรผสมผสานในพื้นที่เพื่อแก้ปัญหาบนฐานความ ต้องการของประชาชนและศักยภาพของพื้นที่ สร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ลดรายจ่าย สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ขณะเดียวกัน กรมส่งเสริมการเกษตรได้แต่งตั้งคณะทำงานบูรณาการงานส่งเสริมอาชีพ การเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อขับเคลื่อนงานในพื้นที่ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิด

ผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมและบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งในที่ประชุมคณะทำงาน ได้กำหนดให้มีการประกวด
เกษตรกรต้นแบบเกษตรผสมผสานดีเด่น โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้
เพื่อประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่เกียรติคุณ ให้ปรากฏแก่สาธารณชน และเป็นตัวอย่าง ในการขยายผลการ
ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

ซึ่งปีนี้เป็น การประกวดปีแรก เกษตรกรที่ชนะเลิศการประกวด รองชนะเลิศ อันดับ 1 อันดับ 2
และรางวัลชมเชย จะได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณ นอกจากนี้ได้รับเงินรางวัล จำนวน 10,000 บาท 5,000
บาท 3,000 บาท และ 2,000 บาท ตามลำดับ

กลุ่มผลิตผักอินทรีย์นิคมเศรษฐกิจพอเพียง วังน้ำเขียว ใช้แปลงพยากรณ์ จัดการศัตรูพืชได้อยู่หมัด

แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชหรือแปลงพยากรณ์ศัตรูพืช เป็นหนึ่งในวิธีการรักษาพืชหรือการบริหารจัดการศัตรูพืช ที่กรมส่งเสริมการเกษตร นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสำรวจติดตาม และเฝ้าระวังศัตรูพืช เพื่อสามารถพยากรณ์หรือคาดการณ์แนวโน้มที่จะเกิดการระบาดของศัตรูพืช และเตือนภัยแก่เกษตรกรได้ทัน่วงที นำไปสู่การเลือกวิธีการจัดการศัตรูพืชอย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น รวมไปถึงลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้ด้วย

พื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา เป็นแหล่งปลูกผักและผลไม้ที่สำคัญแห่งหนึ่ง เช่น วิสาหกิจชุมชนผักอินทรีย์แปลงใหญ่นิคมเศรษฐกิจพอเพียง บ้านคลองบงพัฒนา อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา ที่มีการใช้แปลงพยากรณ์ศัตรูพืช ในการป้องกันศัตรูพืชและแจ้งเตือนภัยสถานการณ์ศัตรูพืชให้กับสมาชิกกลุ่มได้ทราบ จึงได้บริหารจัดการได้ทัน่วงที

ว่าที่ร้อยโท ธีรภัทร ศรีคงอยู่ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรอำเภอวังน้ำเขียว กล่าวว่ ทางสำนักงานเกษตรอำเภอวังน้ำเขียวได้เข้ามาส่งเสริมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผักอินทรีย์แปลงใหญ่นิคม

เศรษฐกิจพอเพียง บ้านคลองงพัฒนา ตั้งแต่ต้นน้ำ ให้ความรู้การทำเกษตรปลอดภัย ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การใช้ชีวภัณฑ์ ซึ่งแต่ก่อนเกษตรกรอาจใช้ชีวภัณฑ์ไม่ตรงกับโรคหรือศัตรูพืช ก็มาถ่ายทอดความรู้วิธีการผลิต และใช้ชีวภัณฑ์ให้ถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งให้จัดทำแปลงพยากรณ์ศัตรูพืช เพื่อใช้วางแผนการบริหารจัดการศัตรูพืช เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต เมื่อพบเจอแมลงศัตรูพืชหรือโรคแมลง ก็จะได้แจ้งเตือนให้สมาชิกทราบ สามารถใช้ชีวภัณฑ์ได้ตรงกับชนิดของแมลงและโรคนั้นๆ ทำให้เกษตรกรจัดการศัตรูพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การใช้ประโยชน์จากแปลงพยากรณ์ในการจัดการศัตรูพืชได้ผลถึง 80% อีก 20% ขึ้นกับสภาพอากาศที่เราควบคุมไม่ได้ ซึ่งทางกรมส่งเสริมการเกษตรแนะนำให้เกษตรกรทำแปลงพยากรณ์ทุกฤดูกาลผลิต โดยพืชผัก กำหนดขนาดพื้นที่ประมาณ 1 งาน เกษตรกรต้องสำรวจและสุ่มนับจำนวนแมลงอย่างน้อย 10 จุด เพื่อดูว่าแมลงที่พบมีทั้งตัวดี (ศัตรูธรรมชาติ) หรือแมลงไม่ดี (ศัตรูพืช) มีอะไรบ้าง

ถ้าพบศัตรูพืชมากกว่าจะต้องแจ้งเตือนการระบาดของศัตรูพืชโดยใช้ธงสัญลักษณ์ติดอยู่ที่ป้ายแปลง มีทั้งหมด 3 สี คือ ธงสีเขียว หมายถึง สถานการณ์ศัตรูพืชปกติ ธงสีเหลือง หมายถึง เฝ้าระวัง ธงสีแดง หมายถึง พบศัตรูพืชระบาด จากนั้นต้องแจ้งเตือนให้สมาชิกทราบโดยทั่วกัน เพื่อหาวิธีป้องกันต่อไป

เกษตรกรที่นี้เชื่อมั่นว่าแปลงพยากรณ์ทำแล้วได้ผล จึงขยายการทำเกษตรอินทรีย์ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา จากเริ่มต้นสมาชิก 10 คน ก็ขยายมาเรื่อยๆจนตอนนี้มีสมาชิก 34 คน ในการเพาะปลูกผักระบบอินทรีย์ นำมาซึ่งความปลอดภัยของผู้บริโภคและรายได้ของเกษตรกรที่เพิ่มขึ้น

เดิมที่ขายผักมาตรฐานเกษตรปลอดภัย GAP เฉลี่ยอยู่ที่ 35-40 บาท ต่อกิโลกรัม แต่พอขยับมาเป็นมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ทางโรงคัดบรรจุเห็นความสำคัญก็เพิ่มราคาซื้อตามมาตรฐานที่สูงขึ้นเป็น 70 บาท ต่อกิโลกรัม ผลผลิตมีคุณภาพ มีตลาดรองรับที่แน่นอน ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของสมาชิกกลุ่มดีขึ้นตามลำดับ

ด้าน **คุณจิรัชญา วงศ์ทิม** ประธานวิสาหกิจชุมชนผักอินทรีย์แปลงใหญ่นิคมเศรษฐกิจพอเพียง บ้านคลองบงพัฒนา อ.วังน้ำเขียว เล่าว่า สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผักอินทรีย์ฯ แห่งนี้ได้ประโยชน์จากแปลงพยากรณ์ศัตรูพืชอย่างมาก เวลาเจอแมลงศัตรูพืชก็สามารถแจ้งสมาชิกให้ป้องกันได้ทัน

โดยทางกลุ่มจะมีไลน์กลุ่ม (แอปพลิเคชัน LINE) ไว้สำหรับแจ้งเตือนให้สมาชิกทราบสถานการณ์ศัตรูพืชระบาดทันที เพราะที่นี้ผลิตผักอินทรีย์จะเน้นการป้องกันมากกว่ากำจัด โดยรูปแบบการดำเนินงานของกลุ่มจะผลิตผักสลัด ผักพื้นบ้าน ส่งให้กับบริษัทเอกชนเป็นหลัก เน้นการตลาดนำการผลิต คือรับออเดอร์จากตลาดมาก่อน แล้วจึงมาวางแผนการผลิตกับสมาชิก โดยแบ่งการผลิตตามความเหมาะสมของสมาชิกแต่ละรายเนื่องจาก

ทักษะการปลูกพืชแต่ละชนิดไม่เหมือนกัน เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด ที่สำคัญสมาชิกจะช่วยกันติดตามแปลงพยากรณ์เพื่อเฝ้าสังเกตการระบาดของศัตรูพืชอย่างต่อเนื่อง

คุณจิรัชญา วงศ์ทิม

หากพบศัตรูพืชจะใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกัน เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา บิวเวอเรีย เมตตาไรเซียม เชื้อ BT และ เชื้อ BS ซึ่งได้รับการถ่ายทอดความรู้จากเกษตรตำบล เกษตรอำเภอ ซึ่งชีวภัณฑ์บางตัวอย่างไตรโค เดอร์มากับ บิวเวอเรีย ทางกลุ่มสามารถผลิตเองได้ ก็จะช่วยลดต้นทุนลงไปได้อีก แต่อย่างไรก็ดี กลุ่มจะลดปัญหาศัตรูพืช ระบาดโดยหลีกเลี่ยงปลูกพืชชนิดนั้นๆ ในช่วงที่พบการระบาดมาก เช่น ฤดูร้อนแมลงระบาดมากก็จะไม่ปลูก ถั่ว หรือผักกวางตุ้ง เป็นต้น

“เราทำผักอินทรีย์ ต้องใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันศัตรูพืชและโรคพืช 100% ซึ่งทางกลุ่มได้การรับรองมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์จากกรมวิชาการเกษตร ทำให้ผลผลิตเป็นที่ต้องการของตลาด จนผลิตไม่เพียงพอกับความ ต้องการ ซึ่งขณะนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมส่งเสริมการเกษตรให้ทำโรงเรือนจำนวน 50 โรงเรือน จึงเชื่อมั่นว่าจะสามารถขยายการผลิตผักอินทรีย์รองรับความต้องการของตลาดที่เพิ่มขึ้นอย่าง ต่อเนื่อง ที่สำคัญจะพัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์ผักสลัดใช้เอง เนื่องจากตอนนี้ต้องซื้อในราคากิโลกรัมละ 20,000 บาท ถ้าเราผลิตเองจะลดต้นทุนส่วนนี้ได้อีกมาก หากสำเร็จก็จะขยายไปสู่เมล็ดพันธุ์ผักชนิดอื่นที่มีราคาสูง ทั้งนี้ เพราะกลุ่มเราอยู่ในพื้นที่นิคมเศรษฐกิจพอเพียงมีพื้นที่จำกัด เราต้องเน้นไปที่ผลิตผักที่ให้ราคาสูง เกษตรกรจะได้มีรายได้สูงขึ้นตามไปด้วย”

หากเกษตรกรท่านใดต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลด ละ เลิกการใช้สารเคมี หันมาใช้ชีวภัณฑ์ซึ่งสามารถผลิตใช้ตัวเอง ติดต่อขอข้อมูลได้ที่สำนักงานเกษตรใกล้บ้าน หรือ วิสาหกิจชุมชนผักอินทรีย์แปลงใหญ่นิคมเศรษฐกิจพอเพียง โทรศัพท์ 093-498-1497